

elvárások, ezért arra hívnám fel a figyelmüket, hogy folyamatosan készüljenek. Ilyen szempontból nehezebb egy oktatónak, mint egy kutatónak, mert annak „csak” a kutatással kell foglalkoznia, de azért az oktatás mellett is fordítanak időt a publikálásra és a kutatásra is. Bele kell, hogy férjen az idejükbe, ha már ezt a szép munkát választották hivatásul!

Köszönöm szépen a tartalmas beszélgetést és a bölcs gondolatokat!

Szeretettel kívánunk a Tanárnőnek tartalmas és boldog nyugdíjas éveket, eredményes munkát, a terveihez pedig sok erőt és jó egészséget!

Az interjút készítette: *Szélpál Lívía*

„AZ ALKALMAZKODÁS CSAK ELŐREFELÉ MUTATÓ FOLYAMATKÉNT MŰKÖDIK”

Interjú Láng Andrással

Láng Andrással, a PTE BTK tudományos és akkreditációs dékánhelyettesével ez év szeptember végén beszélgettem a BTK-n induló új akkreditált programokról, a nemzetköziesítési folyamatok intézményi megvalósulásáról, a teljesítményértékelési rendszer egységesítéséről, az általa vezetett Személyiség- és Egészségpszichológia Doktori Programról, a pandémia hatásáról az egyetemen, valamint jelenlegi kutatásáról.

Láng András a Pszichológia Intézet oktatója, a Személyiség- és Egészségpszichológia Doktori Program vezetője. Fő kutatási területe a sötét személyiségvonások – különösképpen a [machiavellizmus](#) – fejlődési pszichopatológiai megközelítése.

Örömteli hír, hogy számos új akkreditált program indul/fog indulni a PTE BTK-n. Ez a tendencia mennyiben járul hozzá a kar tudományos színvonalához?

A tudományos és az oktatási programok kérdését különválasztanám. Ugyanakkor azt is gondolom, hogy a képzések nem kizárólag a piaci igények mentén jönnek létre, hanem azért újulnak meg

– akár ugyanolyan néven futó képzések, vagy jönnek létre újak –, mert ahogy a kollégák állománya változik, úgy változik az is, hogy ki milyen területnek a szakértője. Ez a kar oktatási portfólióját is átalakítja. Ennek mentén úgy látom, hogy az új képzések egy része az aktuális tartalom miatt jön létre. A képzések másik része olyan, amelyik magyarul már létezik, és aztán idegen nyelven is elindul. Ez a nemzetköziesítési folyamat egyértelmű kitörési útvonalnak látszik. Ezt a folyamatot a korábbi dékáni vezetés kezdte el. Hiszen látjuk azt a tendenciát, hogy amíg idehaza – például demográfiai okból – csökken a felsőoktatásba jelentkezők száma, és erőfeszítést kell tennünk azért, hogy növeljük ezt, addig a nemzetközi szintéren széleskörűek a lehetőségek. Meglátásom szerint szerénykedésre nincs okunk e területen: jól felkészült oktatókkal a külföldi hallgatók számára is minőségi képzést tudunk biztosítani.

Milyen stratégiai tervei vannak a karnak a tudományos színvonal emelésére?

A karunk sokszínűsége ilyen szempontból kihívást jelent. A TÉR-rendszer, amelyben a tudományos teljesítmény is elismerésre kerül, nem minden

esetben tudja követni, mérni a diszciplinánként adott esetben eltérő teljesítményeket. A kari törekvés véleményem szerint sokkal inkább arra vonatkozna ebben a tekintetben, hogy az oktatókat helyzetbe hozza. Nem létezik egy, a kutatási irányokat előre kijelölő kari szintű tartalmi stratégia, mert e területen is fontosnak tartom az autonómia és a szubszidiaritás elvét, vagyis hogy a dolgok az oktatók-kutatókhoz legközelebbi szinten dőlhessenek el.

A karon több szempontból is óriási potenciál van a nemzetköziesítési folyamatok intézményi megvalósulásában. Hogyan vélekedsz erről?

Az első kérdésed kapcsán mondottakat kiegészítve elmondhatom, hogy a nemzetközi képzések és a nemzetköziesítés folyamata ránk, oktatókra is hatással van. Egyrészt a szaknyelvi felkészültség szempontjából, ami adott esetben egy konferencia-részvétel vagy egy tudományos publikáció elkészítésében is segítség lehet. Másrészt pedig még felkészültebb, még rugalmasabb, még sokoldalúbb oktatói hozzáállást követel a nemzetközi hallgatók által megfogalmazott sokszínű elvárásrendszer. A felsoroltak pedig nem pusztán az oktatásban hasznosítható képességek, de a tudományos működés területére is átültethetők.

Tágabb összefüggésben szemlélve a kérdést itt kell megemlítenem azt a három angol nyelvű doktori programot, melyek a 2021/2022-es tanév tavaszi szemeszterében indulnak. Név szerint az Interdiszciplináris Doktori Iskola „Doctoral Program in International Politics”, az Irodalom- és Kultúratudományi Doktori Iskola „PhD in British, Irish, and American Literature in English”, valamint a Pszichológia Doktori Iskola „Doctoral Program in Psychology” című programjai. Ezek a programok olyan szempontból is kitörési pontot jelentenek, hogy a kar így már az egyetemi képzés minden szintjén lehetőséget kínál nemzetközi hallgatóknak is.

A nemzetközi hallgatók számát tekintve beszélhetünk-e egyértelmű növekedésről a BTK-n?

Igen! Jelenleg a karon a teljes képzéses nemzetközi hallgatók száma 550-600 fő körül van. Az idei beiskolázási év volt az eddigi legsikeresebb. Idén 170 teljes képzéses külföldi hallgatót sikerült beiskolázni. Egy picit több a Stipendium Hungaricum ösztöndíjas hallgató ebből a számból, mint az önköltséges, de nagyjából fele-fele arányban vannak. Azonban, ha figyelembe vesszük azokat a külföldi

hallgatókat is, akik csak rövidebb időt töltenek itt Erasmus vagy Study Abroad programok keretén belül, illetve egyéb mobilitási programokkal, akkor idén szeptemberben összesen közel 300 új külföldi hallgató kezdte meg a tanulmányait a PTE BTK-n.

Mi a helyzet az indonéz hallgatókkal?

Ők különleges csapat. Az indonéz miniszterelnökség pályázatot vagy – mondhatjuk úgy is – kiválósági ösztöndíjat hirdetett indonéz hallgatóknak. Mivel ennek nem titkolt célja, hogy a jövő vezetőit képezzék ki általa, elengedhetetlennek tartják, hogy az ösztöndíjat elnyerő hallgatók a sajátjukétól eltérő kultúrákba is betekintés nyerjenek. És ez tulajdonképpen jó hír számunkra! Az indonéz felhívás kétoldalú volt, mert az indonéz hallgatókon kívül a világ felsőoktatási intézményeinek is pályázniuk kellett a programban való részvételre. A PTE nagyon sikeresen szerepelt, mert a legnagyobb hallgatói kontingenst hozta el. A lehetőség 1000 indonéz hallgatót érint, az őszi félében körülük 41-en meg is érkeztek Pécsre. Fejenként 4 kurzust végeznek el. Nagy öröm és büszkeség a számunkra, hogy az általuk hallgatott 164 kurzusból 120 BTK-s. Összegzésként azt mondhatom, hogy a PTE karai közül ebben a pályázatban is a BTK a legnagyobb megvalósító.

A kar tudományos és akkreditációs dékánhelyetteseként mit tartasz a legfontosabbnak a napi munkádban?

Már a megbízatásom kezdetén megváltoztak kissé a korábbiakhoz képest a dékánhelyettesi funkciók. Heidl dékán úr meglátása ugyanis az volt, hogy a tanulmányi ügyekkel foglalkozó dékánhelyettes túlterheltségét a tudományos dékánhelyettes mentesítse valamilyen mértékben. Ezért is született meg az új cím: tudományos és akkreditációs dékánhelyettes.

Napi szinten a legtöbb időt, a legnagyobb befektetett energiát az akkreditációs tevékenység: a képzések gondozásához, átalakításához, és az új képzések indításához kapcsolódó munka igényli. Ugyanakkor örömteli is ez a feladatkör, mert ennek van leginkább kézzelfogható gyümölcse. A képzések kialakításán egyértelműen a kollégák dolgoznak. Van azonban egy-két olyan képzés, amit inkább a „saját gyerekemnek” tekintek, mivel akár szakmailag is nagyobb részem van benne. Példaként említhetek itt egy tanulásmódszer-tan szakirányú továbbképzést, amelyet várhatóan jövő szeptemberben fogunk tudni elindítani. Ez

teszi ki tehát a munkám legnagyobb részét dékánhelyettesként.

Feladatok tekintetében egyébként a dékánhelyettesek között sokkal inkább projektalapú munkamegosztás van, a rendszeresen ütemezett feladatok mennyiségétől függően kapunk meg vagy vállalunk el egy-egy feladatot. Ilyen módon került hozzám a TÉR-rel kapcsolatos kommunikáció. A pályázatok pedig Bene Krisztián dékánhelyetteshez kerültek. Ekképpen csapatmunka van közöttünk, amely fontos számunkra.

Milyen ügyekben tudnak az oktatók hozzá fordulni?

Gyakorlatilag bármivel. Kétségkívül megvannak a kompetenciahatárok, vannak olyan kérdések, amelyekben nem én döntök, ezeket dékán úr elé viszem. Ez úgy alakult, hogy akikkel valamilyen projekt vagy munka kapcsán kapcsolatba kerültem, ők olyan ügyekkel is megkeresnek, ami konkrétan nem az én asztalom, de mi ezt a vezetőség részéről továbbítjuk egymás irányába.

Hallottunk arról, hogy központosítják a teljesítményértékelés rendszerét. Miről fog ez szólni?¹

Amit jelenleg az egységesítésről tudunk, az egy szoftverszintű egységesítés. Az egyetem létrehoz egy olyan teljesítményértékelési platformot, ami mint rendszer minden kar teljesítményértékelő rendszerét kiszolgálja. Egyelőre arról, hogy maguk az értékelési szempontok is egységesülnének, nem tudok. Ezzel kapcsolatban az hangzott el, hogy a karok különböző teljesítményértékelési rendszerét áttekintve a negyven leggyakoribb, illetve a negyven leginkább használt indikátort fogja tartalmazni a szóban forgó központosított értékelési rendszer. Vitathatatlan, hogy önmagában még akár ijesztő is lehet, ha minden karnak ugyanazt a negyven indikátort kell kitöltenie. Jelenleg azt gondolom erről – lehet jóhiszeműen –, hogy ez a negyven csupán keretet jelent, s közülük kell majd a karoknak maguknak kiválasztaniuk a rájuk, illetve a működésükre leginkább jellemző, azokhoz leginkább illeszkedő indikátorokat. A teljesítményértékelési rendszer platformjának az egységesítésével Péley Bernadette professzor asz-

zony foglalkozik rektori megbízottként. Ő a jövő hétre hívott össze egy megbeszélést, ahol a kart Bene Krisztián dékánhelyettes fogja képviselni mint a kari minőségfejlesztési bizottság tagja. A BTK képviselőjéhez dékánhelyettes úrnak megvan mind a tapasztalata, mind pedig a felhatalmazása.

Mire koncentrálsz a Személyiség- és Egészségpszichológia Doktori Program vezetőjeként a 2021/2022-es tanévben?

Ezt a programot előttem Kiss Enikó professzor asszony vezette, aki februártól már nem dolgozik itt. Az ő helyét vettem át. A múlt félév gyakorlatilag nekem is tanulási folyamat volt, meg kellett ismerem azt, hogy mivel foglalkozik egy programvezető, és hogy hogyan lehet ezt jól csinálni.

Nem hallgathatom el azt sem, hogy a doktori programok tanterve a Pszichológia Doktori Iskolában komoly átalakuláson ment át. Megpróbáltuk a hallgatók kontaktóra-, vagyis az előadás-szeminárium jellegű, kötöttebb tartalmú órák általi terhelését csökkenteni, hogy sokkal inkább kutatás fókuszú és mentori rendszeren alapuló képzést folytathassunk. Programvezetőként ehhez a törekvéshez például azzal tudok hozzájárulni, hogy minden félévben én vezetem a programon a kutatószemináriumot, ahol témavezetőtől függetlenül, műhely jelleggel mutatják be a doktori hallgatók, hogy hol tartanak a munkájukban, milyen elakadásai, milyen problémáik vannak. Tulajdonképpen *peer* szupervíziós rendszerrel dolgozunk a vezetésem alatt. A jövőben azt szeretném, hogyha ez nem „egyemberes show” lenne, hanem a kutatószeminárium vezetésébe több kolléga is bekapcsolódhatna, és akkor jóval sokszínűbb szemlélet tudna megjeleni a doktori hallgatók számára – akár módszertanilag is.

A pandémia jelentősen megváltozott értékrendet és az egyéni szabadságjogok mérsékelt korlátozását hozta a mindennapi életünkbe, így a kar napi ritmusába is. Kiemelt értéké vált a biztonság. A rendszerszintű összefonódás – akár az online oktatás, akár a közösség tekintetében – meghatározó szerepet kapott, átértékelődött. Az új tanévben milyen kihívásokkal kell szembenéznünk (pl. maszkviselés, hibrid oktatás)?²

1. A beszélgetést a legfrissebb információk alapján frissítettük. Az UQA által a kar vezetéséhez eljutatott, a finanszírozási szerződés végrehajtásáról szóló dokumentum szerint a 2021. évi decemberi Szenátusig elkészül, majd 2022 januárjától bevezetésre kerül egy Egységes Teljesítményértékelő Rendszer a finanszírozási megállapodásban meghatározott indikátorok súlyozott figyelembevételével. Ezek egyetemi szinten egységes elvek, karonként egyedi tulajdonságok alapján kizárólag a súlyokban várható eltérés.

Gyakorlati szinten én sem tudom, hogy mi fog történni. Az, hogy meddig tartható fenn a személyes jelenléti oktatás, átváltunk-e online oktatásra – mindezeket nem tudjuk. Az erre vonatkozó szabályozások eddig is nagyon gyors léptékekkel, egyik pillanatról a másikra történtek. Szerintem ez volt épp az egyik leginkább megterhelő része a pandémiának: a megszokott, kiszámítható ritmus helyett jöttek a hirtelen váltások, amikre gyorsan kellett reagálni. Egy picit azt is látom a hallgatói és oktatói a visszajelzések alapján, hogy a személyes jelenléte mindkét fél pozitívan értékeli, mégis mintha mindenkiben egy kis fásultság vagy egyfajta bizonytalanság munkálkodna. Hiszen nem tudjuk, hogy a jelenléti oktatás állapota meddig áll fenn, és nem merjük annyira „beleengedni” magunkat.

Hogyan tudunk sikeresen megküzdeni ezzel az új helyzettel?

Ez jó kérdés, és nem biztos van rá valamiféle receptszerű válasz. Meglátásom szerint a kizárás mint rövidtávú megküzdési stratégia működhet. Megvan a veszélye azonban annak, hogy egy bizonyos idő elteltével már nem kontrollálható. Persze eldönthettem, hogy beoltatom-e magam, viselek-e maszkot, hogy ide vagy oda nem megyek, de ezek sem nyújtanak tökéletes védelmet. Ekkor két választható van: vagy azt mondom, hogy rendben, tudom, hogy ez van, és nem bolondulok ebbe bele, tudom, hogy ebben a világban élek, de nem ezen járatom az agyam állandóan; vagy másik útként tulajdonképpen örökös szorongásban élek. Nézőpontom szerint ez a fajta fokozatos adaptáció a mi részünkről is meg fog történni. Tehát alkalmazkodunk a helyzethez, lehet, a jövőben jobban meg fogjuk nézni hová utazunk, és nem csak az árak alapján döntünk, hanem a pandémiás mutató alapján is. Abban hiszek, hogy az alkalmazkodás csak előremutató folyamatként működik. Sokan gondolják azt, hogy most ki kell böjtölni ezt az időszakot, és majd végül újra visszatérünk a régi életünkhöz – minden visszatér a régi kerékvágásba. Úgy gondolom, hogy az egészséges fejlődés is haladás, ami nem zökkenőmentes ugyan, ami-ben vannak visszaesések, hanyatlások, stagnálások, de azért mégis előrefelé irányul. Nyilván ezt

a mindennapokban is tapasztaljuk. Itt vagyunk a jelenléti oktatásban, de lehet, hogy az anyagokat ugyanúgy online fogjuk megosztani, lehet, hogy a betegeknek lehetővé tesszük, hogy az éppen futó órába online kapcsolódjanak be. Véleményem szerint ez az időszak végeredményben előremutató változást hoz majd még akkor is, ha egy nagyon kellemetlen és sok áldozattal járó járvány provokálta ki.

Minden nehézség ellenére, mit profitálhatunk lelkileg a pandémiából?

Mindenki megtanulhatta, láthatta, megtapasztalhatta – még ha nem is olyan személyiség, aki aktívan keresi –, hogy most megtalálta A KIHÍVÁST. Ilyen helyzetben pedig rá van kényszerítve a komfortzónájából való kilépésre. Mindez persze utólag akár személyiségformáló tapasztalat is lehet. Mindannyiunk életében kialakul egy rutin, hiszen az egy energiagazdaságos működésmód, de ha szükséges, akkor képesek vagyunk túllépni a saját árnyékunkon. Most pedig arra vagyunk kényszerítve, hogy spontán módon reagáljunk, alkalmazkodjunk, túllépjünk önmagunkon. Ez kicsit hasonló ahhoz, mint amit a pszichológia poszttraumás növekedésnek nevez. Ez az elmúlt húsz évben vált felkapott témává. Eddig azt gondoltuk, hogy a traumatikus események, amelyek kiszámíthatatlanul ránk zúdulnak, csak károsítanak, de ezeknek a kutatásoknak hála ma már azt is látjuk, hogy a traumák visszarántó hatásuk mellett olykor önmagunk számára is ismeretlen tartalékokat tudnak mobilizálni, és hogy következtükben az a rutin, amit viszünk, magasabb, fejlettebb, érettebb szinten áll be.

Van-e erre vonatkozóan bármilyen technika? Hogyan tudunk sikeresen megküzdeni a traumatisztikus helyzetekkel?

Módszerek vannak. Számomra például a testmozgás nagyon fontos dolog. Illetve vannak olyan kifejezetten reziliencia növelő módszerek, amelyek elősegítik a rugalmas alkalmazkodásunkat. Reziliencia alatt azt értjük, hogy azokból a helyzetekből, amik egyébként negatívak, és egyébként visszavetnének, azokból is pozitívan tudunk kijönni. Vagyis a növekedési potenciál bennünk van. Sze-

2. A beszélgetést a legutóbbi információk alapján frissítettük. A járványügyi helyzet alakulása miatt november 2-tól (kedd) kötelező az orrot és száját folyamatosan eltakaró maszk (orvosi maszk, munkavédelmi maszk, illetve textil vagy más anyagból készült maszk) viselése - az Egyetem teljes területén, zárt térben (ideértve tantermeket, a közösségi tereket, a közlekedő folyosókat, a kollégiumok közösségi tereit, az ügyfélfogadási helyiségeket és az irodákat is.) - bármely zárt térben tartott rendezvényen, értekezleten, testületi ülésen.

rintem ezt a hétköznapiakban ritkán tudatosítjuk, és egy ilyen COVID-helyzet számvetést is jelent.

A pandémia idején számos szakmai tanulmány és irodalmi műalkotás született, amelyek az úgynevezett „New Normal”, új norma megszületéséről beszélnek. Szerinted valóban nem tudunk visszatérni a régi életritmusunkhoz?

Ebben az új normában csak egy bizonyos szintig hiszek: új, de nem a végső. Abban nem reménykedek, hogy teljesen visszatérhetünk a régi kerékvágásba. Nem fogunk, de nem is biztos, hogy az a cél. A visszatérés gondolata vagy vágya nyilván kényelmes az emberek számára, hiszen az, ami már automatikus, abba nem kell energiát fektetni. Volt azonban egy hosszú időszak, amikor izoláltan, vagy az online térben tartottuk a kapcsolatot, és most újra itt vagyunk személyes jelenlétben. Ez tehát helyzetként tulajdonképpen régi, de a tapasztalatok szintjén más. És ebbe bizony energiát kell fektetnünk. De az új helyzetbe nagyon sok tapasztalat átvihető. Például különböző pszichológia tesztek tanítók, ahol az oktatás legnagyobb része tulajdonképpen a gyakorlás. A COVID előtti időszakig én teljesen „az órán vagyunk, együtt gyakorlunk” történetben éltem. A pandémia miatt ezeket az online felületeket arra kezdtem el használni, hogy feladatokat és mellékük javítókulcsot adjak ki. Továbbá a hallgatókkal a tananyagot problémacentrikusan beszélem most már meg. Ezt jó dolognak érzem, amit a COVID nélkül nem léptem volna meg, és ezt a megközelítési módot most már meg is fogom őrizni, habár másfajta munkamód, másfajta energiabefektetés.

Tapasztalatom szerint a jelenlegi elsőéves hallgatók kétszeresen is nehéz helyzetben vannak. Nemcsak azért, mert sokuk kihívásként éli meg az átmenetet a középiskolából az egyetemi oktatásba, hanem eleve közvetlenül az online oktatásból kerültek be az egyetemre, és talán nehezen tudnak az új közeghez ilyen módon kapcsolódni. Milyen tanácsot adnál a jelenlegi első éves hallgatóknak? És mi, oktatók mire figyeljünk velük kapcsolatban?

Számomra pozitív oktatói attitűd, ha egyénileg tudunk viszonyulni a hallgatókhoz. Látható az a tendencia is, miszerint a hallgatók egyre inkább igénylik azt is, hogy valamilyen szocializációs folyamat részesei legyenek. Tehát nemcsak oktatnunk kell őket, nemcsak a tudásátadás fontos, hanem az egyetemista létre is rá kell őket vezetnünk. Mel-

lesleg szerintem ezt nem tőlünk, oktatóktól fogják megtanulni, hanem egymástól. Nekünk viszont lehetőséget kell arra biztosítani – akár fizikai terekkel, akár programokkal –, hogy találkozhassanak, és ennek során közös élményeket alakíthassanak ki. Mert leginkább ez fogja őket itt tartani. Mindenképpen fontos, hogy jó előadásokat halljanak, és elgondolkodtató, izgalmas szemináriumokon vegyenek részt. A közös élmények azonban azok, amik igazán nélkülözhetetlenek a számukra. Beülni valahová, meginni közösen egy kávét, egy sört, egy pohár bort, közösen elmenni színházba, kiállításra, fesztiválra – mindezek pótolhatatlan élmények. Meglátásom szerint ehhez egyébként a lehetőségek adottak akár egyetemi, akár városi szinten is. Mi oktatók felhívhatjuk ezekre az eseményekre a figyelmet, a hallgatók pedig őrizzék meg a nyitottságukat – én ezt tanácsolnám.

Jelenleg min dolgozol?

Szeretem listázni a teendőimet. Régen úgy néztek ki a listáim, hogy nekivágtam egy félévnek, mondjuk, ötételes listával, és amikor egyet kihúztam, akkor két újabb került fel rá. Ez egy idő után nyomasztóvá vált. Amikor jött a dékánhelyettesi felkérés, akkor azt mondtam magamnak, jó ez másképp nem fog menni, ezt az egész lista-kényszert elengedem. Egy évig egész jól ment, de aztán hála a kollégáimnak, akik különböző közös projektekbe vontak be, a dékánhelyettesi munkám mellett jobban benne tudtam maradni a tudományos vérkeringésben. A mostani fő projekt, amely szeptembertől indult, az egy négyéves NKFIH fiatal kutatói pályázat, amit intézeti kollégákkal állítottunk össze és támogatást kaptunk rá. Ez sötét személyiségvonások és személyszelzés kapcsolatával foglalkozik. Sikertelen olyan kollégákat megszólítani az intézetben, akik különböző területeken már foglalkoztak ezzel a kéréssel, és most sikerült magunkat csapattá formálni. Nagyon hálás vagyok az ebben részt vevő kollégáknak és azoknak is, akik azzal „zargattak”, hogy átnézném-e kézírataikat, be tudnék-e kapcsolódni projektekbe, mert így nem estem ki a tudományos vérkeringésből sem, ami azért mégiscsak a munkám legkedvesebb része.

Mivel töltöd szívesen a szabadidődet?

Nagyon fontos a testmozgás, a sport rekreációs eszköz az életemben. Sok mindent sportolok, és az egyik állandó a kosárlabda. A testmozgás mellett ennek a sportnak a kreativitását, sokszínűségét és csapatszellemét is szeretem. Sokkal könnyebben rá tudom venni magam, hogy elinduljak

kosarazni, minthogy elmenjek futni. Emellett fallabdázom és tollaslabdázom is. És azért a családra is jut némi időm...

Köszönöm szépen a nyitott hozzáállást a kérdésekhez, a közvetlen szakmai beszélgetést, az előremutató gondolatokat. A munkádhoz sok sikert kívánok!

Az interjút készítette: Széplál Livia

„MINDENT EGY TÁGABB KONTEXTUSBAN ÉRDEMES SZEMLÉLNI”

Interjú P. Müller Péterrel

Idén jelent meg a Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet professzorának, P. Müller Péternek *Színház önmagán kívül* című kötete a SziTu – Színháztudományi Kis-könyvtár sorozatban. A kötetet olvasva magával ragadott stílusa, újszerű szemléletmódja és szerzteágazó témaköre. P. Müller Péterrel új könyvéről, a színház társadalmi felelősségvállalásáról, jövőjéről, pécsi vonatkozásairól beszélgettem.

Interjúalanyom egyetemi tanárként 11 önálló könyvet, 12 szerkesztett kötetet publikált. 2014 óta szerkeszti a Kronosz Kiadó színháztudományi könyvsorozatát, melyben 11 kötet jelent meg eddig. Tagja az MTA Irodalom- és Kultúratudományi Szakbizottságának, és 2018 nyara óta vezeti a Pécsi Tudományegyetem Irodalom- és Kultúratudományi Doktori Iskoláját. 2021-ben pedig tagja lett a pécsi Művészeti Tanácsnak.

Mikor került a PTE BTK kötelékébe? Mióta tanít az egyetemen?

Hallgatóként 1976 nyár végén jártam először az Ifjúság útján, az 1976-80 közötti időszakban itt tanultam magyar-angol szakon. Két fontos mesterem volt ebben az időszakban, Bécsy Tamás és Bókay Antal. Bécsy Tamás az első tanév végén

az évfolyamból négy hallgatót kiválasztott, és egy „táltosképzőt” tartott nekünk külön. Bókay Antal pedig színházelméleti szakkollégiumot szervezett. Az ő ösztönzésére írtam egy TDK dolgozatot, amivel harmadéves főiskolásként első helyezett lettem 1979-ben Egerben az OTDK-n. Diploma után magyar szakos szakvezető tanárként dolgoztam az 1. sz. Gyakorló Általános Iskolában Pécsen. Két évig tanítottam ott, közben elvégeztem az ELTE-n az egyetemi szintű magyar szakot. Az ELTE-n Bécsy Tamás volt a szakdolgozati témavezetőm, aki 1978 őszén ment át Pécsről Budapestre.

1981 körül már szó volt arról, hogy Pécsen egyetemi szintű tanárképzés indulna, és a Tanárképző egyesülne az akkor Jogi és a Közgazdaságtudományi Karból álló Pécsi Tudományegyetemmel. Ennek apropóján készítettem Bécsy Tamással egy interjút az *Universitas* című pécsi egyetemi újságba, ahova egyébként 1977 óta rendszeresen írtam publicisztikát, színikritikát. Az interjú befejeztével Bécsy Tamás azt mondta, hogy lehetőséget kapnék arra, hogy tudományos segédmunkatársként dolgozzak az Irodalomtudományi Tanszéken. Erre én szentelenül visszakérdeztem, hogy: „Mivel kecsegtet?” „Munkával” – mondta ő. Arra pedig én azt feleltem, hogy: „Akkor köszönöm szépen,